

РЪКОВОДСТВО

за

прилагане на процедурата за взаимно споразумение

съгласно

спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане

и

**Конвенцията за премахване на двойното данъчно облагане във връзка
с корекцията на печалби на свързани предприятия 90/436/ЕИО**

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1. Въведение**
- 2. Обща информация за процедурата за взаимно споразумение съгласно СИДДО**
- 3. Компетентен орган**
- 4. Инициране на процедура за взаимно споразумение**
- 5. Форма и съдържание на искането на данъкоплатеца**
- 6. Място и срок за подаване на искането**
- 7. Преценка на допустимостта на искането за стартиране на процедура за взаимно споразумение**
- 8. Стартиране на процедура за взаимно споразумение**
- 9. Изпълнение на споразумението**
- 10. Процедура за взаимно споразумение по Конвенция 90/436/ЕИО (Арбитражната конвенция)**

Използвани съкращения:

ЦУ на НАП – Централно управление на Националната агенция за приходите

дирекция СИДДО – дирекция „Спогодби за избягване на двойното данъчно облагане”

СИДДО – спогодба/и за избягване на двойното данъчно облагане

ОИСР – Организация за икономическо сътрудничество и развитие

ЕС – Европейски съюз

1. Въведение

Спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане (СИДДО) се сключват с цел насърчаване на икономическите връзки между държавите и избягване на двойното данъчно облагане върху доходите и имуществото, без да се създават възможности за заобикаляне или отклонение от данъчно облагане. Тъй като разпоредбите на СИДДО не могат да дадат директен отговор на всеки възможен казус, между държавите и данъкоплатците могат да възникнат данъчни спорове. Например, рискът от двойно данъчно облагане съществува в случаите, когато договарящите държави тълкуват по различен начин разпоредбите на съответната СИДДО или установяват по различен начин фактите по конкретен казус. За разрешаването на такива спорове по данъчни въпроси СИДДО предвиждат разпоредби, които дават възможност на компетентните органи на договарящите държави да установяват пряк контакт помежду си с цел уреждане на спора чрез взаимно споразумение, без същевременно да ги обвързват със задължение за постигане на такова споразумение.

България има действащи 68 СИДДО с 69¹ държави. Всички СИДДО, сключени от България, предвиждат разпоредби относно процедурата за взаимно споразумение. Тези разпоредби се базират на Модела на СИДДО на ОИСР² с някои отклонения от този Модел в ограничен кръг спогодби. Спогодбите, сключени от България, са достъпни на следния интернат адрес: <http://www.nap.bg/page?id=427> (на български език) и <http://www.nap.bg/en/page?id=530> (на английски език).

Друг правен инструмент, насочен към разрешаване на данъчни спорове, е Конвенцията за премахване на двойното данъчно облагане във връзка с корекцията на печалби на свързани предприятия 90/436/ЕИО (Арбитражната конвенция). Арбитражната конвенция се прилага, за да се избегне двойното данъчно облагане, когато при корекция на трансферните цени печалби, които са включени в печалбите на предприятие от една договаряща държава, са също така включени или съществува вероятност да бъдат включени в печалбите на предприятие от друга договаряща държава. Конвенцията се прилага и по отношение на причисляването на печалби към места на стопанска дейност.

¹ СИДДО със Съюзна република Югославия (обн., ДВ, бр. 58 от 18.07.2000 г., в сила от 10.01.2000 г.) се прилага по отношение на две държави – Република Сърбия и Черна Гора.

² Модел на данъчна спогодба за доходите и имуществото на ОИСР в редакциите му преди 2017 г.

Целта на настоящото Ръководство е да разясни процедурата за взаимно споразумение, която може да бъде инициирана по искане на данъкоплатец (физическо или юридическо лице), когато действията на едната или на двете договарящи държави водят или ще доведат до данъчно облагане, несъответстващо на разпоредбите на СИДДО. Ръководството включва преглед на правната рамка и практическите аспекти на процедурата за взаимно споразумение в България и предоставя разяснения и насоки за данъкоплатците относно процеса и действията, които трябва да бъдат предприети с оглед разрешаване на спорове в резултат на облагане, несъответстващо на сключените от България СИДДО и/или Арбитражната конвенция.

В рамките на ЕС е приета Директива (ЕС) 2017/1852 на Съвета от 10 октомври 2017 година относно механизми за разрешаване на спорове във връзка с данъчното облагане в Европейския съюз, която създава ефективни механизми за разрешаване на данъчни спорове между държавите – членки, свързани с тълкуването и прилагането на СИДДО и Арбитражната конвенция. Директивата следва да бъде транспонирана в националните законодателства не по-късно от 30 юни 2019 г. След транспонирането на Директивата в България, настоящото Ръководство ще бъде своевременно допълнено с новите правила.

2. Обща информация за процедурата за взаимно споразумение съгласно СИДДО

Процедурата за взаимно споразумение *осигурява*:

- еднакво третиране на данъкоплатците, попаднали в идентични ситуации от фактическа и правна гледна точка, и последователност в тълкуването и прилагането на разпоредбите на конкретна СИДДО и в двете засегнати държави;
- възможност, различна от възможностите, предвидени във вътрешните законодателства на държавите, за защита на интересите на данъчните субекти при неправомерно прилагане на конкретна СИДДО;
- правна възможност и облекчен ред за компетентните органи на двете държави да разрешават чрез директна комуникация спорове, свързани с различия в тълкуването на разпоредбите на СИДДО, които биха довели до нежелан ефект при прилагането на СИДДО, а именно двойно данъчно облагане.

Процедурата за взаимно споразумение е регламентирана в разпоредбите на СИДДО, които са аналогични на чл. 25 от Модела на СИДДО на ОИСР.

Когато определен данъкоплатец счита, че действията на едната или и на двете договарящи държави водят или ще доведат за него до данъчно облагане, несъответстващо на разпоредбите на СИДДО, той може да поиска инициирането на процедура за взаимно споразумение. Целта на този вид процедура е проблемът да бъде разрешен по взаимно споразумение между данъчните администрации, като така се избегне или премахне данъчното облагане, което не е в съответствие със СИДДО по конкретен случай.

Процедурата за взаимно споразумение намира приложение и за случаите на двойно данъчно облагане в резултат на корекции на печалби на предприятия за целите на трансферното ценообразуване в случаите, обхванати от разпоредбите на сключените от България СИДДО, аналогични на чл. 9 от Модела на СИДДО на ОИСР.

Процедурата за взаимно споразумение се осъществява пряко между компетентните органи на двете договарящи държави. Данъкоплатецът не е част от процедурата, макар тя да се инициира по негова молба.

Компетентните органи се ангажират да положат усилия за постигане на споразумение, но въпреки това не са задължени да постигнат резултат, който премахва двойното данъчно облагане или данъчното облагане, което не е в съответствие със СИДДО. Това означава, че процедурата не гарантира във всеки случай, че компетентните органи ще постигнат удовлетворително решение относно данъчното положение на данъкоплатеца.

3. Компетентен орган

В България компетентен орган по отношение на процедурите за взаимно споразумение, уредени в сключените СИДДО, е министърът на финансите или упълномощено от него лице.

Директорът на дирекция СИДДО при ЦУ на НАП е упълномощен да разглежда исканията на данъкоплатците, както и да стартира, провежда и приключва процедури за взаимно споразумение.

Повече информация за процедурите за взаимно споразумение и компетентните органи на останалите държави може да бъде намерена на следния интернет адрес:

<http://www.oecd.org/tax/dispute/country-map-profiles.htm>

4. Инициране на процедура за взаимно споразумение

Компетентният орган на България стартира процедура за взаимно споразумение с компетентния орган на друга държава, с която има сключена СИДДО, на базата на искане от засегнатия данькоплатец.

В България искане за стартиране на процедура за взаимно споразумение може да бъде отправено независимо от средствата за правна защита, предвидени от националните законодателства на държавите, т.е. административно или съдебно производство по обжалване на съответния акт.

В общия случай искането следва да се представи пред компетентния орган на държавата, на която данькоплатецът е местно лице за данъчни цели по смисъла на конкретната СИДДО. Някои СИДДО дават възможност данькоплатецът да избере пред кой компетентен орган да представи искането си – пред компетентния орган на държавата, на която той е местно лице, или пред компетентния орган на другата държава.

Когато данькоплатецът претендира нарушение на принципа за равно третиране (недискриминация) съгласно разпоредбата на чл. 24, ал. 1 от Модела на СИДДО на ОИСР, искането може да се подаде пред компетентния орган на държавата, на която данькоплатецът е национално лице (гражданин, в случай на физическо лице).

Възможно е, също така, искане да се представи пред повече от един компетентен орган (например когато случаят касае трансферно ценообразуване). В този случай е подходящо искането, предназначено за всеки от тях, да съдържа една и съща информация и да се представи пред всички компетентни органи по едно и също време. В допълнение данькоплатецът трябва да информира всички компетентни органи за едновременното подаване на искане с оглед прилагането на координиран подход при разрешаването на казуса от компетентните органи.

В случай че е засегнат повече от един данькоплатец (например в случаи на корекции на печалбите при трансферно ценообразуване), всяко едно от засегнатите лица

може да подаде искане за инициране на процедура за взаимно споразумение пред компетентния орган на договарящата държава, на която е местно лице за данъчни цели. Стартиране на процедура за взаимно споразумение може да бъде поискано, дори ако след извършена ревизия, данъкоплатецът приеме облагането и не обжалва акта, с който се определят задължения за данъци.

5. Форма и съдържание на искането на данъкоплатеца

Искането за инициране на процедура за взаимно споразумение се подава от данъкоплатеца в писмена форма. Не е предвиден специален образец или формуляр за подаване на искането. Към искането следва да бъдат приложени всички относими документи и информация по случая.

Искането следва да съдържа следната минимална информация и приложения:

- идентификационни данни на данъкоплатеца (име/наименование, адрес, ЕГН, данъчен номер и др.);
- идентификационни данни на други засегнати в искането лица (вкл. свързани дружества);
- пълномощно, ако се подава от упълномощено лице;
- другата засегната държава/държави;
- описание на фактите и обстоятелствата за конкретния случай (включително размера на данъка, предмет на искането в български левове и в другата чуждестранна валута; данни за всякакви връзки между данъкоплатеца, отправящ искането, и други пряко засегнати по случая лица; годишните финансови отчети за данъчните периоди, за които се отнася, когато е приложимо);
- данъчните периоди, за които е възникнало двойно данъчно облагане или облагане, което не съответства на СИДДО;
- копие на акта, въз основа на който възниква или ще възникне двойно данъчно облагане или облагане, което не съответства на СИДДО, ако такъв е налице;
- причините, поради които лицето счита, че действията на едната или двете договарящи държави водят или биха довели до данъчно облагане, несъответстващо на разпоредбите на СИДДО;

- детайлна информация за всяко действие за избягване на двойното данъчно облагане, предприето в България или в другата държава (кореспонденция с данъчните органи, възражения и др.), включително когато се касае за искане за стартиране на процедура за взаимно споразумение, подадено пред компетентните органи на другата държава (да се посочат датата на искането, името на лицето, което го е подало, и органа, пред когото е било подадено);
- детайлна информация относно всякакви правни средства за защита, търсени в България или в другата държава, ако такива са използвани;
- когато е приложимо, доказателства, че спорният въпрос, във връзка с който е подадено искането за започване на процедурата за взаимно споразумение, разгледан в предварително данъчно становище, споразумение за предварително ценообразуване или съдебно решение, както и копия на съответните решения;
- информация дали искането представлява така нареченото „предпазно искане“³ за стартиране на процедура за взаимно споразумение;
- всякаква друга информация, която би спомогнала за разрешаването на случая;
- декларация, потвърждаваща, че цялата информация и всички документи в процедурата по взаимно съгласие са верни и че данъкоплатецът ще съдейства на компетентния орган като предоставя всякаква друга информация или документи, изискани от него.

Данъкоплатецът е длъжен да изясни всички факти и обстоятелства, свързани със случая, да осигури всички необходими данни, които се изискват при провеждането на процедурата за взаимно споразумение и да предостави доказателства, ако е необходимо.

³ Предпазно искане (protective request) е искане, подадено единствено с цел гарантиране, че срокът, установен в дадена СИДДО, е спазен, когато данъкоплатецът изрично е посочил или се е споразумял с компетентния орган, че искането не следва да се разглежда до изпращане на уведомление от страна на данъкоплатеца за това. Тъй като е малко вероятно данъкоплатец, подаващ „предпазно искане“, да може да предостави цялата необходима информация, която обикновено се изисква при представянето на „предпазно искане“ би следвало да се представи най-малко следната информация:

- идентификационни данни на данъкоплатеца и на другите засегнати страни;
- данъчен/ни период/и в обхват на искането, и
- кратко описание на действието, което поражда или се очаква да доведе до данъчно облагане, което не е в съответствие с разпоредбите на СИДДО.

Подаването на предпазно искане не се взема предвид при изчисляването на началната дата за стартиране на процедурата за взаимно споразумение.

6. Място и срок за подаване на искането

Искането за инициране на процедура за взаимно споразумение се подава на български език в ЦУ на НАП и следва да се адресира до директора на дирекция СИДДО.

Адресът за кореспонденция е следният:

- ЦУ на НАП, бул. „Княз Дондуков“ 52, София 1000 – при подаване на място и с обикновена поща; или
- nap@nra.bg – при подаване по електронен път с електронен подпис.

Искането до компетентния орган трябва да бъде подадено до изтичането на 3 години от първото уведомление за действие, което ще има като последица данъчно облагане, несъответстващо на действаща СИДДО. Изчисляването на този срок се тълкува по начин, който е най-благоприятен за данъкоплатеца. СИДДО фиксират крайния момент, в който може да се подаде искане за стартиране на процедура за взаимно споразумение, като остават гъвкави по отношение на началния момент, след настъпването на който може да се подаде такова искане. Ако български данъкоплатец разполага с информация, напр. в становище на чуждестранна администрация, от което е видно, че е възможно действията на тази администрация да доведат до неправомерно облагане в чуждата държава, след узнаването за тези намерения лицето вече може да сезира компетентния орган на България, с молба за разглеждане на случая и преценка на възможността за стартиране на процедура за взаимно споразумение. Следователно, лицето има право да сезира компетентния орган на своята държава и преди да започне посочения по-горе 3-годишен срок. Тригодишният срок започва да тече обаче от момента, в който чуждестранната администрация е материализирала намерението си за облагане в уведомление за облагане, данъчен или ревизионен акт, решение или друг акт, издаван според нейното законодателство и е уведомила за това данъкоплатеца по предвидения в нейното законодателство ред. Правилата за изчисляване на този срок се тълкуват в полза на данъчния субект, за да се предостави възможност за по-широко използване на процедурата като допълнителен механизъм за защита срещу неправомерно прилагане на СИДДО.

Когато действието, довело до облагане, несъответстващо на СИДДО, е извършено от орган по приходите в България (например при корекция на печалби за целите на трансферното ценообразуване), 3-годишният период започва да тече от момента, в който

българската приходна администрация е материализирала намерението си за облагане (в обичайния случай с ревизионен акт).

Следва да се отбележи, че не всички сключени от България СИДДО предвиждат срок от 3 години за подаване на искането от данькоплатеца. Например в СИДДО с Италия, Канада и Индонезия регламентираният срок е 2 години⁴ от първото уведомление за действие, което води или ще доведе до данъчно облагане, несъответстващо на действащата СИДДО. Поради тази причина е удачно всеки данькоплатец да се запознае предварително с текстовете на конкретната СИДДО преди да инициира процедура за взаимно споразумение.

Когато в конкретна СИДДО не е предвиден срок, след изтичането на който искане за стартиране на процедурата не следва да се разглежда⁵, българският компетентен орган прилага срока от 3 години, уреден в чл. 25, ал. 1, изр. второ от Модела на СИДДО на ОИСР.

7. Преценка на допустимостта на искането за стартиране на процедура за взаимно споразумение

Когато компетентният орган получи искане за стартиране на процедура за взаимно споразумение, той проверява дали искането е допустимо и дали възраженията на данькоплатеца са основателни.

Искането на данькоплатеца е *допустимо*, когато:

- искането е подадено в срока, регламентиран в конкретната СИДДО;
- искането е подадено от оправомощено за това лице;
- искането е подадено пред съответния компетентен орган;
- искането е подадено за данъчен/ни период/и, за които е била в действие съответната СИДДО.

⁴ С влизането в действие на разпоредбите на Многостранната конвенция за прилагане на мерки, свързани с данъчните спогодби, за предотвратяване свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби, подписана от България на 07.06.2017 г., по отношение на сключените от България СИДДО, ще се изменят съответните разпоредби в тях, касаещи процедурата по взаимно споразумение, така че срокът за подаване на искането от данькоплатеца да бъде определен на 3 години.

⁵ Такива са СИДДО със САЩ, Турция и Малта.

Възражението на данькоплатеца е **основателно**, когато:

- данькоплатецът е предоставил необходимата информация, така че компетентният орган може да направи преценка дали облагането в едната или и двете държави противоречи на разпоредбите на съответната СИДДО;
- искането на данькоплатеца засяга въпроси, които имат отношение към прилагането или тълкуването на разпоредбите на конкретната СИДДО;
- са изпълнени особените изисквания на разпоредбите на конкретната СИДДО, например СИДДО изисква едновременно наличие на двойно данъчно облагане и облагане, което не е в съответствие със СИДДО, а данькоплатецът възразява единствено срещу облагане, което не е в съответствие със СИДДО;
- данькоплатецът е успял да обоснове своята позиция, така че въз основа на представените факти да може да се установи, че е възникнало или ще възникне облагане, което не е в съответствие с разпоредбите на конкретната СИДДО.

Искането се разглежда в двумесечен срок от получаването му. В рамките на този срок компетентният орган уведомява данькоплатеца относно допустимостта и основателността на искането. Компетентният орган може да изиска и допълнителна информация по случая, когато е необходимо.

8. Стартиране на процедура за взаимно споразумение

Компетентният орган започва процедурата за взаимно споразумение, когато са изпълнени следните условия:

- искането на данькоплатеца е допустимо;
- възражението на данькоплатеца е основателно;
- компетентният орган не може едностранно да отстрани данъчното облагане, което не е в съответствие със СИДДО.

Компетентният орган уведомява данькоплатеца за предприетите едностранни действия за премахване на данъчното облагане, което не е в съответствие с разпоредбите на СИДДО, или относно стартирането на процедура за взаимно споразумение с компетентния орган на другата държава. Кореспонденцията между компетентните органи на засегнатите държави е поверителна и не се споделя с данькоплатеца.

Ако процедура за взаимно споразумение започне по инициатива на компетентния орган на друга държава, компетентният орган на България разглежда молбата, с която се стартира процедурата, за това дали са изпълнени изискванията за стартирането ѝ. След тази проверка, информира писмено компетентния орган на другата държава за позицията на България по случая във възможно най-кратък срок.

8.1 Основни принципи на процедурата

Компетентният орган провежда процедура за взаимно споразумение пряко с компетентния орган на другата засегната държава.

Същинската процедура за взаимно споразумение се стартира чрез писмо до компетентния орган на другата държава, страна по СИДДО. В това писмо се описва случаят, действията на данъчната администрация, които са довели до облагане в противоречие с разпоредбите на СИДДО, и аргументите, с които администрацията на засегнатото лице оспорва решението, действията или акта на съответната чуждестранна администрация. Спорът между двете държави може да се проведе по кореспондентски път или в рамките на среща/и между представителите на компетентните органи на двете държави. В рамките на процедурата двете страни защитават позициите си, като целта на процедурата е да приключи с постигнато споразумение между двете администрации по отношение на конкретното данъчно облагане.

Цялата събрана от органа информация в процедурата за взаимно споразумение е обект на правилата за конфиденциалност, уредени в разпоредбата за обмен на информация, предвидена в съответната СИДДО.

8.2 Права на данъкоплатеца

Процедурата за взаимно споразумение е производство между договарящите държави, в което данъкоплатецът не участва пряко.

Данъкоплатецът има право да отправи искане за стартиране на процедурата, да представи своята позиция по случая и да прави коментари по релевантните факти и правни въпроси, свързани със самата процедура и с изхода от нея – писмено или устно.

Компетентните органи на засегнатите държави имат задължението да информират данъкоплатеца за статуса, развитието и резултата от процедурата.

8.3 Споразумение

По правило, процедурата за взаимно споразумение протича и приключва в писмена форма чрез размяна на позиции и окончателно потвърждение между компетентните органи на България и другата засегната държава относно постигнатото споразумение. За да бъде изходът от процедурата ефективен, данъкоплатецът следва да приеме постигнатото споразумение и да се въздържа от предприемане на каквито и да е бъдещи правни действия или да прекрати всички вече започнати административни или съдебни производства.

Компетентният орган уведомява данъкоплатеца за изхода от процедурата и действията, които той трябва да предприеме, непосредствено след нейното приключване.

Ако няма възражения в 30-дневен срок, се предполага, че постигнатото споразумение е одобрено от данъкоплатеца.

9. Изпълнение на споразумението

9.1 Информация за резултатите

Компетентният орган уведомява териториалната дирекция на НАП, в която е регистриран данъкоплатецът, за изхода от процедурата за взаимно споразумение, като предоставя необходимите доказателства и информация по случая. В допълнение, компетентният орган дава указания относно действията, които трябва да бъдат предприети от органите по приходите, когато това е необходимо.

Компетентната териториална дирекция на НАП отговаря за изпълнението/въвеждането в сила на постигнатото споразумение от страна на Република България.

Преди да се изпълни постигнатото споразумение, данъкоплатецът може писмено да заяви, че приема постигнатото споразумение и въвеждането му в сила, че е прекратил всички правни процедури, които са били стартирани и че ще се въздържа от последващи правни действия, ако постигнатото споразумение бъде приложено правилно.

9.2 Процесуални аспекти на изпълнението

Постигнатото споразумение между компетентните органи има действие в двете държави, независимо от давностните срокове, предвидени във вътрешните им законодателства. Независимо че давностните срокове в едната или в двете държави може да са изтекли преди постигане на споразумението, договореното между двата компетентни органа ще се прилага и държавата, която трябва в резултат на споразумението да възстанови данък, не може да откаже възстановяването като се позове на изтеклия давностен срок.

Следва да се отбележи, че някои от сключените от България СИДДО не съдържат разпоредба, която гарантира, че постиганото споразумение ще се изпълни, независимо от давностните срокове, предвидени във вътрешните законодателства на засегнатите държави. Например СИДДО с Италия, Дания, Белгия и Люксембург не съдържат това правило⁶. Последствията от това са, че в тези случаи съществуват процесуални ограничения относно прилагането на постиганото споразумение.

9.3 Процедурата за взаимно споразумение и други производства

Искането за стартиране на процедурата за взаимно споразумение може да бъде подадено независимо от възможностите за защита, предвидени във вътрешните законодателства на двете държави. Подаването на искане за такава процедура не преклутира възможността на лицето да се възползва от всички други средства за защита, напр. обжалване на актове и действия на администрациите, които вътрешните закони на двете държави предвиждат за защита срещу незаконосъобразно облагане на доходите. Това означава, че ако лицето е обжалвало акт или действия на българската или чуждестранната приходна администрация, няма пречка да подаде и молба за стартиране на процедурата за взаимно споразумение, дори и когато обжалването на акта или действието е приключило.

⁶ С влизането в действие на разпоредбите на Многостранната конвенция за прилагане на мерки, свързани с данъчните спогодби, за предотвратяване свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби, подписана от България на 07.06.2017 г., по отношение на сключените от България СИДДО, ще се изменят съответните разпоредби в тях, касаещи процедурата по взаимно споразумение, така че всяко постигнато споразумение да се прилага, независимо от сроковете, предвидени в законодателства на държавите.

В случая на България горното е валидно само за обжалването на актове и действия по административен ред. В България, както и в много други държави, съдебните решения са обвързващи за администрацията и след влизане в сила на съдебно решение, администрацията не може да се споразумее с друга администрация за данъчно облагане, несъответстващо на съдебното решение, дори и когато това данъчно облагане е по-благоприятно за данъкоплатеца.

Фактът, че български съд е постановил решение по случая, до който се отнася искането за започване на процедура за взаимно споразумение, сам по себе си не възпрепятства започването на такава процедура. Поради горните съображения обаче, българският компетентният орган не може да отстоява различна позиция и да приложи споразумение, което се разминава с влязло в сила съдебно решение на български съд.

9.4 Последици на неуспешна процедура по взаимно споразумение

Ако компетентните органи не могат да постигнат споразумение, процедурата няма да е успешна. В такъв случай, засегнатият данъкоплатец ще бъде уведомен, че не е постигнато споразумение.

9.5 Разходи за процедурата по взаимно споразумение

Държавите, участващи в процедурата, поемат разходите, възникнали във връзка с провеждането ѝ. Разходите, които поема данъкоплатецът, като например такси, възнаграждения и всякакви плащания за данъчни консултации, преводи, издаване на документи и т.н., са за негова сметка.

10. Процедура за взаимно споразумение по Конвенция 90/436/ЕИО (Арбитражната конвенция)⁷

Правилата, описани в т. 1-9 по-горе, се прилагат и по отношение на процедурите за взаимно споразумение, стартирани на основание на Арбитражната конвенция.

⁷ Този раздел няма за цел да даде насоки относно втората фаза по Арбитражната конвенция, а именно – разглеждането на случая от независима консултативна комисия (арбитраж).

10.1 Обхват по отношение на държавите

Арбитражната конвенция се прилага само по отношение на държавите членки на ЕС.

10.2 Цел на Арбитражната конвенция

Основна цел на Арбитражната конвенция е да осигури правна възможност за избягване на двойното данъчно облагане в случаите на трансферно ценообразуване, когато печалби, включени в облагаемата печалба на едно предприятие, също са или ще бъдат включени в облагаемата печалба на свързано с него предприятие.

10.3 Основен принцип в процедурата за взаимно споразумение по Арбитражната конвенция

Принципът, който трябва да бъде следван в процедурата от държавите, е регламентиран в чл. 4 от Арбитражната конвенция. Посоченото правило възпроизвежда принципа на независимите пазарни отношения (arm's length principle), поддържан от ОИСР и регламентиран в чл. 9 от Модела на СИДДО на ОИСР.

10.4 Основание за стартиране на процедурата

Процедурата за взаимно споразумение се стартира на основание чл. 6, ал. 1 от Арбитражната конвенция.

10.5 Искане и условия за подаване на искането

Процедура за взаимно споразумение се инициира на базата на искане от засегнатия данъкоплатец.

Искането на данъкоплатеца се подава пред компетентния орган на договарящата държава, на която е местно лице или в която е разположено неговото място на стопанска дейност. Искането може да бъде подадено, независимо от възможностите за защита,

предвидени във вътрешното законодателство на България и на другата засегната държава.

Данъкоплатецът уведомява компетентния орган дали и други държави биха били заинтересовани от случая.

10.6 Форма и съдържание на искането

Искането за инициране на процедура за взаимно споразумение се подава в писмена форма. Не е предвиден специален образец или формуляр за подаване на искането.

Искането е необходимо да съдържа следната минимална информация и приложения:

- идентификационни данни (наименование, адрес, данъчен номер) на данъкоплатеца, подал искането, и на другите участващи в сделките лица;
- пълномощно, ако се подава от упълномощено лице;
- другата засегната държава/държави;
- подробно описание на относимите факти и обстоятелства за случая, както и данни относно взаимоотношенията между участващите в сделките лица;
- посочване на данъчните периоди, в обхват на искането;
- копие на ревизионният акт или еквивалентен акт, въз основа на който възниква твърдяното от данъкоплатеца двойно данъчно облагане;
- данни за всяка процедура по съдебно или административно обжалване, задействана от данъкоплатеца или другите участващи в сделките лица, както и всяко съдебно решение относно случая;
- обяснение от данъкоплатеца относно това поради какви причини счита, че принципът, регламентиран в чл. 4 от Арбитражната конвенция, не е бил спазен от държавите;
- деклариране на ангажимент от страна на данъкоплатеца, че ще предостави пълна и навременна информация по всички разумни и обосновани искания за предоставяне на информация от компетентния орган и ще осигури необходимата документация на компетентните органи.

Компетентният орган може да изисква всякаква допълнителна информация от значение за случая.

10.7 Срок за подаване на искане

Искането до компетентния орган трябва да бъде подадено до изтичането на 3 години от първото уведомление за действие, което ще има като последица данъчно облагане, несъответстващо на принципа на чл. 4 на Арбитражната конвенция.

Прието е между държавите членки на ЕС, че началната дата на тригодишния срок е датата на първия ревизионен акт или негов еквивалент, който води до възникване на двойно данъчно облагане на основание корекция на трансферните цени.

10.8 Последици на неуспешна процедура по взаимно споразумение

Когато компетентните органи не могат да постигнат споразумение в срок от две години, считано от деня, в който случаят е отнесен за първи път пред един от тях в съответствие с чл. 6 от Арбитражната конвенция, те съставят консултативна комисия, натоварена да представи свое становище относно премахването на възникналото двойно данъчно облагане. В този случай компетентният орган уведомява засегнатия данъкоплатец, че не е постигнато споразумение и се пристъпва към съставянето на консултативна комисия.

10.9 Начална дата на двегодишния срок

Двегодишният срок, посочен в т. 10.8, започва на по-късната от двете дати:

- датата на ревизионният акт, т.е. окончателното решение на администрацията за определяне на допълнителен данък, или негов еквивалент; или
- датата, на която компетентният орган е получил искането и допълнителната информация, посочени в т. 10.6 по-горе.

Компетентните органи могат по взаимно съгласие и със съгласието на заинтересованите данъкоплатци да се отклонят от този срок и да се споразумеят за неговото удължаване.